

Ministrstvo za okolje in prostor
Dunajska c. 48
1000 Ljubljana

Društvo GWP Slovenija
koordinator Mreže za vodo
Podlimbarskega 31
1000 Ljubljana

Ljubljana, 7. 8. 2026

Zadeva: Pripombe Društva Globalno partnerstva za vodo Slovenije (Društvo GWP Slovenija) in Mreže za Vodo na osnutek Nacionalnega Načrta za obnovo narave (NNON)

Na osnovi pregleda osnutka Nacionalnega Načrta za obnovo narave (NNON; osnutek za javno obravnavo - verzija julij 2026) v nadaljevanju podajamo pripombe v povezavi z upravljanjem voda. Društvo GWP Slovenija se kot koordinator Mreže za vodo (povezovalna platforma na področju celostnega upravljanja voda) usklajuje s člani: Inštitut za ekologijo, Slovensko društvo za zaščito voda, Zveza geografov Slovenije, CIPRA Slovenija ter Društvo biologov Slovenije.

Zaradi velikih pomanjkljivosti, ki smo jih prepoznali v osnutku NNON, ne moremo podajati pripomb na specifične navedbe osnutka NNON, temveč lahko podamo samo generalne pripombe.

Te generalne pripombe smo razdelili na naslednje vsebinske sklope:

- 1) Procesne pripombe
- 2) Vsebinske pripombe - skladnost z navodili EU za pripravo NNON
- 3) Izpostavljene vsebinske pripombe na besedilo osnutka NNON

Pripombe se nanašajo predvsem na usklajenost in predvidljivost vsebin, ki naslavljajo področje upravljanja z vodami v povezavi z dokumentom, ki je v javni obravnavi.

1. Procesne pripombe

1.1. Postopek javne obravnave se je pričel 10. 7. 2026 in se bo zaključil 9. 8. 2026. To je obdobje, ko so številni zaposleni, tudi strokovnjaki za te tematike pogosto odsotni in na dopustih. Menimo, da je objava tako pomembnega dokumenta v tem časovnem obdobju neustrezna, saj daje vtis, da si pristojni organ v resnici ne želi odziva javnosti na tako pomemben dokument. Predlagamo, da podobno kot v času sodnih počitnic roki ne tečejo.

1.2. Časovni okvir javne obravnave ni v skladu s tretjim odstavkom 6. členom Aarhuške konvencije (Zakon o ratifikaciji Konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah (MKDIOZ), Ur. L. RS št. 17/04), ki zahteva, da postopki sodelovanja javnosti vključujejo razumne časovne okvire, ki javnosti omogočajo učinkovito pripravo in sodelovanje (*»The public participation procedures shall include reasonable time-frames for the different phases, allowing sufficient time for informing the public in accordance with paragraph 2 above and for the public to prepare and participate effectively during the environmental decision-making.«*).

1.3. Po pregledu Poročila o vključevanju javnosti (osnutek NNON, Priloga 1 Poročilo vključevanje javnosti) ugotavljamo, da sodelovanje javnosti ni bilo izvedeno v zadostnem obsegu, temveč je bil v skladu z Aarhuško konvencijo izpeljan samo informacijski del, ne pa tudi participativni del (2., 3., 4. in 8. odstavek 6. člena Aarhuške konvencije).

1.4. Dokument odraža potrebo po neposrednem prilagajanju *Uredbe EU 2024/1991 o obnovi narave* in manj odraža prioritete Slovenije vezane na obnovo narave. To izhaja tako iz uporabljenega izrazoslovja, ki izhaja iz evropskih direktiv in ne slovenske zakonodaje in izrazoslovja, kakor tudi samemu pristopu oblikovanja ciljev obnove narave v Sloveniji.

1.5. Dokument nosi naslov »načrt«, čeprav je v osnovi bolj podoben strategiji, vsekakor ne načrtu. Poleg tega nima elementov operativnega programa. Predlagamo spremembo naslova ali ustrezno dopolnitev dokumenta.

1.6. Podporna dokumentacija, ki je služila kot priprava za osnutek NNON-a ni objavljena skupaj z dokumentom, kar praktično onemogoča podajanje ustreznih pripomb. Tako na primer ni podan način opredelitve potrebnih sredstev (77 MIO EUR na leto). Podana je le ena gola številka, brez prikaza načina, kako je bila opredeljena. Glede na to, da gre za zelo velika sredstva, je to potrebno obrazložiti.

1.7. Za osnutek NNON bi bilo potrebno skladno s slovensko zakonodajo izdelati okoljsko poročilo v postopku celovite presoje vplivov na okolje (CPVO). CPVO je potrebno izvesti za politike, plane, programe itd. kar je tudi NNON.

Citat MNVP/MOP: *»Postopek celovite presoje vplivov na okolje je treba izvesti, če:*

- *se s planom določa ali načrtuje poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje po predpisih s področja varstva okolja → glede na količinske parametre predvidenih ukrepov več kot očitno, da so izpolnjeni kriteriji, ki zakonsko*

nalagajo izdelovalcu potrebo po izvedbi postopka CPVO. Opredelitev, da gre za ukrepe, s katerimi se obnavlja narava, in da za to ni potrebno izdelati okoljskega poročila in izvesti postopka, niso na mestu, saj bo za večino ukrepov potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje po GZ-1 in izpeljati vse postopke, ki so povezani s tem.

- *»je za plan zahtevana presoja sprejemljivosti na varovana območja narave po predpisih s področja ohranjanja narave,«* → ukrepi posegajo tudi na varovana območja narave
- *»ministrstvo oceni, da bi izvedba plana lahko pomembneje vplivala na okolje.«* → glede na količinske parametre predvidenih ukrepov več kot očitno, da so izpolnjeni kriteriji, ki zakonsko nalagajo izdelovalcu potrebo po izvedbi postopka CPVO. Opredelitev, da gre za ukrepe, s katerimi se obnavlja narava, in da za to ni potrebno izdelati okoljskega poročila in izvesti postopka, niso na mestu, saj bo za večino ukrepov potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje po GZ-1 in izpeljati vse postopke, ki so povezani s tem.

Nismo zasledili, da je Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (MOPE) – sedaj MOP izdalo odločbo, da za NNON ni potrebno izvesti celovite presoje vplivov na okolje oz. le ta ni v prilogah osnutka NNON.

1.8. Osnutek NNON-a se na področju voda zelo naslanja na NUV in NZPO. Analiza ustreznosti obeh in analiza uspešnosti izvajanja ukrepov, ki so predvideni po obeh, ni bila narejena. Šele tovrstna analiza bi lahko pokazala, v kakšni meri se lahko NNON nasloni na programske procese obeh načrtovalskih orodij.

2. Vsebinske pripombe - prenos Uredbe (EU) 2024/1991 o obnovi narave

2.1. Slovenija bi se morala opredeliti koliko km vodotokov je zaradi pomanjkljivega vzdrževanja že prešlo v delno naravne ali celo v naravne vodotoke, saj za razliko od drugih držav opušča ali omejuje vzdrževanje vodotokov glede na gradbena dovoljenja že več kot 30 let.

Uredba EU 2024/1991 o obnovi narave, alineja (50): *»Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 zahteva večja prizadevanja za obnovo sladkovodnih ekosistemov in naravnih funkcij rek. Obnova sladkovodnih ekosistemov bi morala vključevati prizadevanja za ponovno vzpostavitev naravne rečne poveztljivosti ter obrežnih in poplavnih območij rek, vključno z odstranitvijo umetnih ovir, da bi tako podprli doseganje ugodnega stanja ohranjenosti rek, jezer in obrežnih habitatov ter vrst, ki živijo v navedenih habitatih, zavarovanih z direktivama 92/43/EGS in 2009/147/ES, ter izpolnitev enega od ključnih ciljev strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030, tj. ponovna vzpostavitev najmanj 25 000 km prosto tekočih rek, v primerjavi z letom 2020, ko je bila strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 sprejeta. Države članice bi morale pri odpravljanju ovir obravnavati predvsem zastarele ovire, ki niso več potrebne za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, plovbo po celinskih plovni poteh, oskrbo z vodo ali druge namene.«*

2.2. Slovenija bi se morala opredeliti, koliko km vodotokov je zaradi pomanjkljivega vzdrževanja že prešlo v delno naravne ali celo v naravne vodotoke, saj za razliko od drugih držav opušča ali omejuje vzdrževanje vodotokov glede na gradbena dovoljenja že več kot 30 let.

Uredba EU 2024/1991 o obnovi narave, alineja (72): »EEA bi morala podpirati države članice pri pripravi njihovih nacionalnih načrtov za obnovo ter spremljanju napredka pri doseganju ciljev in izpolnjevanju obveznosti obnove. Komisija bi morala oceniti, ali so nacionalni načrti za obnovo ustrezni za doseganje teh ciljev in izpolnjevanje teh obveznosti, za izpolnitev krovnih ciljev Unije, da bi do leta 2030 kot cilj Unije za vsa območja in ekosisteme, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, skupaj zajeli najmanj 20 % kopenskih in najmanj 20 % morskih območij, do leta 2050 pa vse ekosisteme, ki jih je treba obnoviti, pa tudi ciljev za obnovo vsaj 25 000 km rek v stanje prosto tekočih rek v Uniji do leta 2030, ter za prispevek k zavezi, da se do leta 2030 v Uniji zasadi vsaj tri milijarde dodatnih dreves.«

2.3. Slovenija bi se morala opredeliti koliko km vodotokov je zaradi pomanjkljivega vzdrževanja že prešlo v delno naravne ali celo v naravne vodotoke, saj za razliko od drugih držav opušča ali omejuje vzdrževanje vodotokov glede na gradbena dovoljenja že več kot 30 let.

Uredba EU 2024/1991 o obnovi narave, člen 9: »Obnova naravne rečne povezljivosti in naravnih funkcij povezanih poplavnih območij

1. Države članice pripravijo popis umetnih ovir za povezljivost površinskih voda in, ob upoštevanju njihovih socialno-ekonomskih funkcij, opredelijo ovire, ki jih je treba odstraniti, da se prispeva k doseganju ciljev za obnovo iz člena 4 te uredbe in cilja obnove najmanj 25 000 km rek v stanje prosto tekočih rek v Uniji do leta 2030, brez poseganja v Direktivo 2000/60/ES, zlasti člen 4(3), (5) in (7) navedene direktive, ter Uredbo (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁶⁾, zlasti člen 15 navedene uredbe.

2. Države članice odstranijo umetne ovire za povezljivost površinskih voda, opredeljene v popisu, pripravljenem na podlagi odstavka 1 tega člena, v skladu z načrtom za njihovo odstranitev iz člena 15(3), točki (i) in (n). Države članice pri odpravljanju umetnih ovir predvsem obravnavajo zastarele ovire, ki so tiste, ki niso več potrebne za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, plovbo po celinskih plovnih poteh, oskrbo z vodo, zaščito pred poplavami ali za druge namene.

3. Države članice odstranitev umetnih ovir v skladu z odstavkom 2 dopolnijo z ukrepi, potrebnimi za izboljšanje naravnih funkcij povezanih poplavnih območij.

4. Države članice zagotovijo, da se ohranijo naravna rečna povezljivost in naravne funkcije povezanih poplavnih območij, obnovljenih v skladu z odstavkoma 2 in 3.«

3. Izpostavljene vsebinske pripombe na osnutek NNON

V nadaljevanju podajamo samo izpostavljene vsebinske pripombe osnutka NNON (konceptualne pripombe) in ne podajamo detajlnih pripomb na osnutek NNON, saj le-teh v tej obliki dokumenta ni mogoče podajati.

3.1. Osnutek NNON ni dosleden pri naslavljanju področij (podzemne vode, plavje, plavine, erozijski pojavi). Dokument idealizirano naslavlja področje rečne povezljivosti kot ključno prioriteto in pri tem le obrobno navaja pojave in procese, ki so prav tako ključnega pomena za ohranjanje narave v povezavi z upravljanjem voda.

3.2. Dokument kot strokovnjake za vodo eksplicitno navaja "vodarje", pa tudi "vodarske politike" in podobno. To je verjetno posledica trenutnega pristopa, ki poudarja površinske vode, ne upošteva pa celotnega vodnega kroga, ki obsega tudi padavine in predvsem podzemno vodo. K celostnemu pogledu in upravljanju voda pripomorejo različne vede (kemiki, hidrologi, hidravliki, hidrogeologi, kemijski tehnologi, biologi in mnoge druge vede), zato je potrebno le-te definirati.

3.3. Terminološko dokument ni usklajen: v temeljni slovenski zakonodaji iz področja urejanja voda (ZV-1) izraz »reka« ni uporabljen niti enkrat, sistemsko se uporablja izraz »vodotok« (10. člen ZV-1: delitev celinskih voda). NNON ne uporablja izraza »vodotok« temveč dosledno reka, čeprav reka po terminologiji, ki jo sistemsko opredeljuje zakonodaja v RS na področju tega izraza v Sloveniji ni. Tudi izraz »prosto tekoči odseki rek« v NNON ni definiran, saj ni znano kaj je to »prosto tekoč«. Različne interpretacije izrazov v tako pomembnem dokumentu prepuščajo prosto razlago pri izvajanju, če posebej če se kot cilj opredeljuje novih 70 km »prosto tekočih« vodotokov. Domnevamo, da gre ta tekoče vode po ZV-1 (10. člen).

3.4. Dokument vpeljuje nize novih izrazov (poleg izraza »reka«), za katere ni jasno od kod izhajajo in kakšne so definicije za te izraze (npr. izrazi »poplavna ravnica«, »homogeni rečni odsek«, »sediment«, »premeščanje sedimenta« v zakonodaji RS ne obstaja). Dodati je potrebno definicije ali reference na literaturo, ki te izraze enolično opredeljuje.

3.5. Čeprav se izraz »prostor« v dokumentu pojavi več kot 80-krat (zadrževanje vode v prostoru, vodi več prostora, deležniki - upravljalci prostora) načrt ne opredeljuje, po kateri procesni poti opredeljeni po ZUREP-3 se bodo ukrepi umeščali v prostor in kakšen bo proces spremembe namenske rabe za posamezen ukrep.

3.6. Dokument ni ustrezno podprt z navajanjem virov za trditve, ki so oblikovane v dokumentu (eden od številnih primerov: podatek o odstotku pokritosti z gozdovi verjetno izhaja iz poročila Gozdarskega inštituta za leto 2019 in ne iz uradne SURS-ove raziskave 2024). Celoten dokument je potrebno opremiti z viri, kar je osnovni minimalni standard za tovrstne dokumente.

3.7. Osnutek NNON ne naslavlja institucionalnih in kadrovskih potreb, nosilci posameznih ukrepov niso znani, prav tako ni znano, s kakšnimi kadri bodo izvajali vse opisane investicije.

3.8. Osnutek NNON ne naslavlja pomanjkljivega delovanja inšpekcijskih služb; preprečevanje nezakonitih posegov v okolje bi moralo biti prva prioriteta, saj je v osnovi brezplačno (strošek izvajalca nezakonitega posega). Pogosto žal z javnimi sredstvi izvajamo ukrepe za izboljšanje stanja namesto, da bi v osnovi preprečevali nezakonito poslabšanje stanja!

3.9. V okviru NNON bi bilo smiselno podati razširjeno analizo ekološkega stanja vodnih teles površinskih voda v Sloveniji. Če se ukrepi vezani na izvajanje Okvirne vodne direktive EU (2000/60) v Sloveniji še v letu 2026 izvajajo le deloma, potem je smiselnost novih ukrepov, ki bi se izvajali po NNON vprašljiva.

3.10. Obnova narave naj se prepozna tudi kot ukrep za dolgoročno varovanje virov pitne vode, zlasti vodonosnikov, kjer lahko ukrepi prispevajo k izboljšanju napajanja in kakovosti podzemnih virov pitne vode.

3.11. Vlogo DRSV je potrebno opredeliti ne le v podskupini Rečna povezljivost, ampak tudi v podskupini Urbani ekosistemi.

3.12. Navedba (osnutek NNON, poglavje 5.3.1) »Skupna ocena je, da imajo ukrepi člena 4 pozitivno socio-ekonomsko bilanco, zlasti zaradi dolgoročnih koristi za vodo, tla, odpornost prostora, biotsko raznovrstnost, kakovost okolja in zmanjševanje prihodnjih stroškov degradacije.« ni podprta z nobenim dokazom. Kaj pomeni izraz »Skupna ocena«? Podobno je brez dokaza: »Ukrepi v okviru člena 4 se nanašajo predvsem na obnovo kopenskih, obalnih in sladkovodnih ekosistemov ter habitatnih tipov, ki niso v dobrem stanju. Njihovi pričakovani socio-ekonomski učinki so pretežno pozitivni, saj prispevajo k izboljšanju stanja habitatov, večji ekološki povezanosti prostora, boljši kakovosti voda, zmanjševanju erozijskih, poplavnih in sušnih tveganj ter dolgoročni odpornosti krajine in naravnega kapitala.«.

3.13. Osnutek NNON v poglavju 5.5.1 (Ocenjene finančne potrebe za izvedbo Nacionalnega načrta za obnovo narave) opredeljuje potrebo po 77 MIO EUR na leto. Potrebno je razkriti metodo, po kateri se je prišlo do te številke in osnovne ekonomske elemente tega (npr. če je bila ocena stroška narejena po metodi stalnih cen, je obvezno navesti datum cene). Znesek je nujno potrebno ločiti na CAPEX in OPEX strošek in hkrati ločiti tudi glede na pričakovane vire financiranja.

3.14. Z vidika elementov, ki opredeljujejo načrt, bi moral NNON imeti izdelano tudi vsaj osnovno dokumentacijo skladno z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Ur. l. RS, št. 60/06). Za predlagane projekte bi bilo potrebno v okviru načrta NNON torej pripraviti investicijsko dokumentacijo na nivoju DIIP.

3.15. Osnutek NNON, poglavje 5.5.2 (Ocenjena finančna podpora deležnikom, ki jih bodo zadevale nove zahteve Uredbe o obnovi narave): Pred novimi ukrepi je potrebno izvesti

analizo obstoječih ukrepov skupne kmetijske politike, ki izhajajo iz ukrepov navzkrižne skladnosti (nekoč) in sedanjih ukrepov, ki spadajo v sklop pogojenosti.

3.16. Pričakovani načini financiranja iz javnih virov (Osnutek NNON, poglavje 5.5.3) so navedeni izrazito površno. Pri navedenih virih financiranja je potrebno navesti tudi, katere obstoječe obveznosti navedeni viri ne bodo več financirali, saj so v veliki meri (npr. Sklad za vode) namenski, njihova sredstva pa že razporejena. Če se bodo sredstva v skladih povečala, je potrebno navesti na kakšen način (povečanje davčnega bremena?) se bo to zgodilo.

3.17. Poglavje 5.4 (Sinergije z drugimi sektorskimi politikami, Ključni potenciali ukrepov za obnovo) osnutka NNON:

3.17.1. V točki »Zmanjšanje tveganja naravnih nesreč« osnutek NNON navaja: »Za njihovo krepitev pa je potrebno vzpostaviti sodelovanje med različnimi deležniki, ki imajo skupen cilj (npr. vodarji, gozdarji, kmetijci, naravovarstveniki, prostorski načrtovalci).« ter v točki »Družbeni in gospodarski vidiki« osnutek NNON navaja: Horizontalni pristop vključuje sodelovanje in grajenje zaupanja med lastniki zemljišč, kmeti, lastniki gozdov, načrtovalci, vodarji, deležniki v turizmu (vključno z obiskovalci) in prebivalci.« Pri tako eksplicitnem navajanju strok je potrebno dodati tudi druge stroke. Pravzaprav ni jasno, katere stroke se smatra kot vodarji – ali strokovnjake vseh strok (hidrologi, hidravliki, hidrogeologi, kemiki, kemijski tehnologi, biologi, in strokovnjaki drugih strok), ki se ukvarjajo z vodo?

3.17.2. V točki »Sinergije z drugimi politikami« osnutek NNON navaja: »Ukrepi za obnovo podpirajo cilje na področju kmetijstva, gozdarstva, vodnega gospodarstva, zdravja, prostorskega razvoja, energetike in podnebnih politik.« Trditev ni podkrepljena z nobenim dokazom in virom, na kakšen način jih podpirajo (konkretno, merljivo?), sicer je to puhlica. Manjkajo tudi druge politike (npr. prometna) in analiza skladnosti ter tudi konfliktnosti z njimi. V tem poglavju se sinergije večinoma predstavlja kot podporo, ki jo NNON zagotavlja drugim sektorskim politikam, vendar pa manjka poudarek, da morajo tudi druge sektorske politike aktivno prispevati k doseganju ciljev obnove narave ter pri načrtovanju in izvajanju svojih ukrepov preprečevati nadaljnje poslabševanje stanja narave.

3.18. Obnova narave je horizontalni cilj, ki ga ni mogoče doseči zgolj z naravovarstvenimi ukrepi. Zato bi moral NNON jasno določiti, da morajo vse relevantne sektorske politike svoje politike, programe in investicije načrtovati tako, da prispevajo k obnovi narave, ohranjanju biotske raznovrstnosti in ekološke poveztivosti ter preprečujejo nastajanje novih pritiskov na ekosisteme.

3.19. Osnutek NNON, poglavje 7.3 (Obnova urbanih ekosistemov):

3.19.1. NNON sicer predvideva ukrepe za povečanje urbanih zelenih površin in pokritosti z drevesnimi krošnjami, ne vključuje pa ukrepov za zagotavljanje zadostnih vodnih virov za njihovo dolgoročno ohranjanje. Zaradi vse pogostejših sušnih obdobje je

treba med ukrepe vključiti tudi zadrževanje in shranjevanje padavinske vode za namakanje ter druge naravne rešitve za upravljanje voda. Le celovit pristop, ki povezuje ozelenjevanje z upravljanjem vodnih virov, lahko zagotovi dolgoročno uspešnost teh ukrepov.

- 3.19.2. Med ukrepe za obnovo urbanih ekosistemov je potrebno dodati modro-zelene infrastrukturne rešitve. Slednje za ponikanje in zadrževanje padavinske vode (deževni vrtovi, ponikovalnice, infiltracijski jarki, mokrišča, odprti vodni elementi) prispevajo hkrati k obnovi narave, zmanjšanju poplavne ogroženosti in napajanju podzemne vode.

3.20. Osnutek NNON, poglavje 7.4 (Obnova rečne povezljivosti in naravnih funkcij poplavnih ravnic):

- 3.20.1. Osnutek NNON sloni na hipotezi, da se z razvojem zelenih površin zadržuje voda. Navedeno je nevarno posploševanje, ki vodi v razvoj napačnih strategij in ukrepov. Če so učinki zadrževanja (predvsem stalnega) ob poplavah lahko še pozitivni, se potreba zelenih površin po vodi strokovno popolnoma napačno naslavlja. Trditev (str. 71: *»Ohranjaje oziroma ponovna vzpostavitev poplavnih ravnic je pomembna tudi v povezavi z ukrepi prilagajanja na podnebne spremembe, saj poplavne ravnice omogočajo naravno zadrževanje voda ter s tem pozitivno vplivajo na zmanjševanje poplavne ogroženosti, predvsem pa na blaženje vpliva suš.«*). To je kompleksne proces, ki bi ga morali detajlno proučiti; zelene površine so veliki porabniki vode (prestrežene padavine, transpiracija; seveda odvisno od vrste vegetacije), kar pomeni, da ne samo, da ni učinka blaženja suš, temveč so učinki lahko ravno v nasprotni smeri - povečevanje suš. Za preprečevanje suš bi potrebovali stalno zadrževanje voda, kar pa kratkoročno razlivanje ni.
- 3.20.2. Opredelitev 68 projektov, ki so bili izvedeni v okviru evropskih ali nacionalnih projektov v dolžini 42,4 km, je pomanjkljiva. Prosimo za predstavitev analize navedenih projektov, njihovih učinkov in predvsem stroškov izvedbe, kar predstavlja osnovo za opredelitev finančnih posledic izvajanja NNON.
- 3.20.3. V osnutku NNON so vključene številne nejasne obljube: (citirano) *»V letu 2027, bodo določeni odseki rek ~~bodo določeni odseki rek~~, za katere se bo pripravil program odstranjevanja ovir prostemu toku vode in sedimentov ter omogočil hidrološke in morfološke povezave s poplavnimi površinami.«* Stavek je nejasen – verjetno mišljeno ..., s čimer se bo omogočilo hidrološke povezave... Ali je to naročeno za reke (po ZV-1 vodotoke), ali je naloga že naročena, kateri subjekt je izvajalec te naloge, kako je predvideno vključevanje javnosti v to nalogo?
- 3.20.4. Pri ukrepih za izboljšanje povezanosti vodotokov in obnovo poplavnih ravnic je potrebno upoštevati odnos oziroma povezanost med površinsko in podzemno vodo. Površinska voda lahko podzemno vodo napaja, ali pa se podzemna voda drenira v površinsko. Ti odnosi so ključni za poznavanje celotnega vodnega kroga

oziroma vodne bilance in ustrezno načrtovanje ukrepov. Zato je pri obnovi rečne povezljivosti med cilje in kazalnike potrebno vključiti tudi krepitev hidravlične povezanosti med površinskimi in podzemnimi vodami ter vplive na količinsko stanje podzemnih voda.

3.21. Osnutek NNON ne naslavlja ekosistemov, odvisnih od podzemne vode (EOPV). Med prioriteta območja obnove narave se mora vključiti o tudi ekosisteme, odvisnih od podzemne vode (EOPV). Za območja z izrazito odvisnostjo habitatov od podzemne vode naj se pred izvedbo večjih ukrepov pripravi konceptualni hidrogeološki model, ki omogoča oceno učinkov ukrepov na vodni režim. Pri tem je potrebno smiselno vključiti vsebine Okvirne direktive o vodah (2000/60/ES) in njenih spremembah (2026/805/ES) ter Habitatne direktive (92/43/EGS) ter za načrtovanje ukrepov omogočiti interdisciplinarno sodelovanje, biologov, ekologov, hidrogeologov in drugih povezanih strok.

3.22. V poglavju 7.7 osnutka NNON (Gozdni ekosistemi) nikjer niso omenjene gozdne ceste, izrazito preusmerjajo površinski odtok. Zaradi intenzivnejšega površinskega odtoka povečujejo erozijo ali celo plazljivost. Predlagamo, da se gozdne ceste dodajo vsaj v osnovni opis problematike, ker vplivajo na vodni krog in s tem na dostopnost do vode za gozdne ekosisteme.

3.23. V poglavju 7.7.1 osnutka NNON (Izbor kazalnikov) je v odstavku »Ležeči odmrli les« potrebno dodati opombo, da ležeči mrtvi les, kakor tudi stoječi odmrli les na hudourniških območjih predstavlja veliko nevarnost in zmanjšuje poplavno varnost. To se je izkazalo ob poplavah avgusta 2023, ko so se zaradi zamašitve mostnih profilov zaradi plavja (odmrli in/ali podrti les) mostovi podirali.

Kontakt:

Barbara Čenčur Curk, predsednica društva GWP Slovenija

In koordinatorka Mreže za vodo

gwp slo@gwp slo.si